

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1974-1975**

12 FEBRUARI 1975.

Voorstel van wet houdende wijziging van de wetgeving inzake onderzoek naar de bestaansmiddelen in het pensioenregime der zelfstandigen.

VERSLAG

**NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE MIDDENSTAND UITGEBRACHT
DOOR DE HEER PERSYN.**

De indiener van het voorstel brengt hulde aan de verbeteringen betreffende de afschaffing van het onderzoek naar de bestaansmiddelen vanaf 1 januari 1975. Het principe van de discriminatie blijft evenwel bestaan. Hij wijst op de kiesbeloften die door alle partijen werden gedaan.

In aanmerking genomen de datum waarop het voorstel wordt besproken, stelt de indiener bij wijze van amendement voor in het enig artikel het jaar 1975 te vervangen door 1976.

De Minister van Middenstand verklaart dat het voorstel duidelijk is; het beoogt de volledige afschaffing van het onderzoek naar de bestaansmiddelen vanaf 1 januari 1975.

De volledige afschaffing van het onderzoek naar de bestaansmiddelen wordt zonder enige twijfel door iedereen gewenst en het zou reeds lang gebeurd zijn als de financiering van het stelsel der pensioenen voor zelfstandigen geen probleem vormde.

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

Vaste leden : de heren Wathelet, voorzitter; Akkermans, Blancquaert, Boey, Coppens, Cristel, De Graeve, De Grève, Gijs, Gillet, Gramme, Janssens, Mommerency, Smeers, Van Canneyt, Vandenberghe, Vangeel, Mevr. Verdin-Leenaers en de heer Persyn, verslaggever.

Plaatsvervangers : de heren Parotte en van Waterschoot.

R. A 9716

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

155 (B.Z. 1974) : N° 1 : Voorstel van wet.

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1974-1975**

12 FEVRIER 1975.

Proposition de loi modifiant la législation relative au régime de pension des travailleurs indépendants, en ce qui concerne l'enquête sur les ressources.

RAPPORT

**FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES CLASSES MOYENNES
PAR M. PERSYN.**

L'auteur de la proposition de loi se félicite de l'amélioration qui résulte de la suppression de l'enquête sur les ressources à partir du 1er janvier 1975. Toutefois, le principe de la discrimination reste maintenu. Il rappelle les promesses électorales faites par tous les partis.

Compte tenu de la date à laquelle la proposition est mise en discussion, l'auteur du texte propose, par voie d'amendement, de remplacer, dans l'article unique, le millésime 1975 par le millésime 1976.

Le Ministre des Classes moyennes déclare que la proposition est claire; elle vise à la suppression totale de l'enquête sur les ressources avec effet au 1er janvier 1975.

La suppression totale de l'enquête sur les ressources est sans doute le souhait de tout le monde et aurait été chose faite depuis longtemps s'il n'y avait pas le problème du financement du régime des pensions des travailleurs indépendants.

Ont participé aux travaux de la Commission :

Membres effectifs : MM. Wathelet, président, Akkermans, Blancquaert, Boey, Coppens, Cristel, De Graeve, De Grève, Gijs, Gillet, Gramme, Janssens, Mommerency, Smeers, Van Canneyt, Vandenberghe, Vangeel, Mme Verdin-Leenaers et M. Persyn, rapporteur.

Membres suppléants : MM. Parotte et van Waterschoot.

R. A 9716

Voir :

Document du Sénat :

155 (S.E. 1974) : N° 1 : Proposition de loi.

Op dit ogenblik bedraagt het tekort van het R.I.S.V.Z. ± 7 miljard. Dit tekort is voornamelijk het gevolg van de vermindering van het aantal actieven en de vermeerdering van het aantal gepensioneerden. Het wordt mede veroorzaakt doordat de inkomsten van een belangrijke sector, namelijk die van de landbouwers, geblokkeerd zijn ten einde de prijzen van sommige produkten niet te beïnvloeden. Dit heeft aan het stelsel tot nog toe 3,5 miljard gekost.

De uitvoering van het voorstel zou in 1975, volgens de berekeningen van de Groep Allard, $\pm 1,7$ miljard kosten, welk bedrag jaarlijks ± 200 miljoen lager zou komen te liggen.

Zoals reeds meermaals werd gezegd, mogen wij de gevolgen van de eisen met betrekking tot het sociaal statuut der zelfstandigen niet uit het oog verliezen.

Wij dienen, bij de onderhandelingen over de sociale programmatie, na te gaan of het systeem niet geheel moet worden gewijzigd.

De inspanning die thans van de zelfstandigen wordt gevraagd voor de financiering van hun sociaal statuut, heeft een zulkdanig niveau bereikt dat een nieuwe belangrijke verhoging de leefbaarheid van een aantal bedrijven in gevaar dreigt te brengen.

De Minister wenst evenwel te herinneren aan hetgeen de Regering onlangs heeft gedaan met betrekking tot de versoepeling van het onderzoek naar de bestaansmiddelen voor al degenen die op 1 januari 1975 geen aanspraak kunnen maken op een volledig pensioen zonder onderzoek naar de bestaansmiddelen; het hoogste vrijgestelde bedrag werd vanaf 1 januari 1975 verhoogd tot 50.000 frank voor de gezinnen en tot 40.000 frank voor de alleenstaanden en de modaliteiten voor de toekenning, zonder onderzoek, van het overlevingspensioen werden versoepeld.

Een nieuwe versoepeling of eventueel de volledige afschaffing van het onderzoek naar de bestaansmiddelen moet worden onderzocht in het kader van de nieuwe programmatie. Op dat ogenblik zal de Regering de prioriteiten bepalen op basis van de voorstellen van de werkgroep belast met de studie van het sociaal statuut en van de resultaten van haar contacten met de vertegenwoordigers van het gemeenschappelijk front van de middenstand en van de zelfstandigen.

De Minister vraagt dan ook het voorstel te verwerpen.

Een lid acht het prioritair eerst en vooral het financieel evenwicht van het systeem veilig te stellen. Hij wijst ook op het bestaan van 4 miljard frank ongeïnde verschuldigde bijdragen. In de hypothese dat slechts 50 pct. daarvan geïnd kan worden, zou toch 2 miljard minder deficit te noteren vallen. Eens het financieel evenwicht hersteld is, kan men nagaan of de maatregel, die door het voorstel wordt beoogd als eerste punt in de sociale programmatie 1976-1980 kan worden opgenomen.

De Minister is er zich van bewust dat de sociale programmatie 1976-1980 de volledige afschaffing van het onderzoek

Actuellement, le déficit de l'I.N.A.S.T.I. s'élève à ± 7 milliards. Ce déficit provient surtout de la diminution du nombre des actifs et de l'augmentation du nombre des pensionnés. Le déficit provient également du fait qu'un secteur important, à savoir les agriculteurs, voit bloqué ses revenus dans le but de ne pas influencer les prix de certains produits. Cela a coûté au régime jusqu'à présent un déficit de 3,5 milliards.

La réalisation de la proposition coûterait en 1975, d'après les calculs qui ont été faits pour le groupe Allard, $\pm 1,7$ milliards. Ce montant diminuerait annuellement de ± 200 millions.

Comme il a déjà été dit à plusieurs reprises, nous devons être conscients des conséquences des revendications en matière de statut social des travailleurs indépendants.

Nous devons examiner, lors de la programmation sociale, s'il ne faut pas changer tout le système.

L'effort qui est actuellement demandé aux travailleurs indépendants pour le financement de leur statut social a atteint un tel niveau qu'une nouvelle augmentation importante risque de mettre en danger la viabilité d'un bon nombre d'entreprises.

Le Ministre aime pourtant à rappeler l'effort que le Gouvernement vient d'accomplir dans l'assouplissement de l'enquête sur les ressources, en faveur de tous ceux qui, au 1er janvier 1975, ne peuvent prétendre à la pension complète sans enquête sur les ressources, en portant, au 1er janvier 1975, le plafond d'immunisation général à 50.000 francs pour les ménages et à 40.000 francs pour les isolés, et en soulageant les modalités d'octroi de la pension de survie sans enquête.

Un nouvel assouplissement ou même la suppression totale de l'enquête sur les ressources doit être examiné dans le cadre de la nouvelle programmation. C'est à ce moment que le Gouvernement fixera les priorités en se basant sur les propositions formulées par le groupe de travail chargé de l'étude du statut social et les résultats de ses contacts avec les représentants du front commun des classes moyennes et des travailleurs indépendants.

Le Ministre demande dès lors de rejeter la proposition.

Un membre estime qu'il s'agit par priorité d'assurer l'équilibre financier du régime. Il signale que le montant des cotisations dues mais non perçues atteint 4 milliards de francs. Dans l'hypothèse où 50 p.c. seulement de celles-ci pourraient être recouvrées, le déficit se trouverait déjà réduit de 2 milliards. Une fois l'équilibre financier rétabli, on pourra examiner si la mesure suggérée par la proposition peut figurer comme premier point de la programmation sociale de 1976-1980.

Le Ministre se rend compte que, pour que le projet ait quelque chance d'être adopté par le Parlement, la program-

naar de bestaansmiddelen zal moeten bevatten opdat het ontwerp met enige kans op succes door het Parlement zou kunnen komen. De werkgroep Allard had het wetsvoorstel d'Alcantara weerhouden dat de volledige afschaffing van het onderzoek naar de bestaansmiddelen in een tijdsbestek van 5 jaar beoogt.

De Regering opteerde evenwel voor het systeem waarin het immunisatieplafond blijft bestaan ten einde te voorkomen dat hoge inkomenstrekkers een volledig pensioen zouden ontvangen.

Een achterstand in de bijdrage-inning van 2 miljard frank wordt door de administratie als een normaal verschijnsel bestempeld. Sinds 1973 is de achterstand evenwel verdubbeld. Thans wordt een enquête gehouden om de oorzaken daarvan op te sporen, d.w.z. om na te gaan of het verschijnsel algemeen is, ofwel slechts in bepaalde streken voorkomt. De studie zal vlug beëindigd zijn en eerst dan kunnen maatregelen worden overwogen.

De indiener meent dat de hoge inkomenstrekkers niet talrijk zijn en geen argument kunnen vormen om het onderzoek naar de bestaansmiddelen niet af te schaffen. In tegenstelling met hetgeen algemeen wordt gezegd, tonen de statistieken aan dat de behoeften met het voortschrijden van de leeftijd toenemen.

Een lid vraagt een overzicht van de categorieën die thans nog onderworpen zijn aan het onderzoek naar de bestaansmiddelen.

De Minister belooft een overzicht te bezorgen. Hij wijst nog op een verbetering in het stelsel der overlevingspensioenen. Het bestaande stelsel is zeer complex en vergt grote uitgaven van administratieve aard. Het komt erop aan het stelsel te saneren, te vereenvoudigen en dan de grote opties vast te leggen.

**

Het amendement en het enig artikel zijn verworpen met 12 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen.

Dit verslag is eenparig door de 12 aanwezige leden goedgekeurd.

De Verslaggever,
W. PERSYN.

De Voorzitter,
J. WATHELET.

mation sociale 1976-1980 devra prévoir la suppression complète de l'enquête sur les ressources. Le Groupe de travail Allard avait retenu la proposition de loi d'Alcantara qui prévoit la suppression totale de l'enquête en question dans un délai de 5 ans.

Toutefois, le Gouvernement a choisi de maintenir le plafond d'immunisation afin d'éviter que les bénéficiaires de gros revenus ne touchent une pension complète.

L'Administration estime qu'un arriéré de 2 milliards de francs dans la perception des cotisations est un phénomène normal. Mais l'arriéré a doublé depuis 1973. Une enquête est en cours pour en déceler les causes, c'est-à-dire pour voir si le phénomène est général ou s'il se localise dans certaines régions. Cette étude sera bientôt terminée et c'est seulement alors qu'il sera possible d'envisager les mesures à prendre.

L'auteur de la proposition croit que les bénéficiaires de gros revenus ne sont pas nombreux et qu'on ne peut prendre prétexte de leur existence pour ne pas supprimer l'enquête sur les ressources. Contrairement à ce qui se dit généralement, les statistiques montrent que les besoins croissent avec l'âge.

Un commissaire demande un relevé des catégories qui restent soumises à l'enquête sur les ressources.

Le Ministre promet de communiquer ce relevé. Il signale par ailleurs une amélioration dans le régime des pensions de survie. Le régime existant est fort complexe et nécessite des dépenses considérables au niveau administratif. Il s'agit de l'assainir, de le simplifier et puis de prendre les grandes options.

**

L'amendement ainsi que l'article unique ont été rejetés par 12 voix contre 1 et 2 abstentions.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des 12 membres présents.

Le Rapporteur,
W. PERSYN.

Le Président,
J. WATHELET.